

1907-02-09

þÿ — ' ¿ Å » ® : ¿ μ ½ ± Á ° Ä ® Á ¹ ¿ Â » Ì ³

þÿ • Á μ Å ½ • Ä ¹ Ì Á Ì ³ Á ± ¼ ¼ ± Coop 2002

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/8538>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

Διαίφωρα
Συνεργατισμός
Αμφοκωστός
Εργυμματα
Πάφος
Αρχαώτιτες

Η ΒΟΥΛΗ

Ο ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ Μ. ΑΡΜΟΣΤΟΥ

Ἐντιμοί Κύριοι Νομοθέται,

Μεγάλην ἀισθίνομαι τέρψιν, χειρετίζων σήμερον τὸ νέον Νομοθετικὸν Συμβούλιον τὸ διορισθὲν καὶ ἐκλεγέν μετὰ τὸ πέρας τῆς τελευταίας συνόδου. Καὶ ἐκείνα μὲν τῶν Ἐντίμων Μελῶν, ἅπερ εἶχον ἔδρας ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, χειρετίζω ὡς παλαιούς φίλους καὶ συναδέλφους, τοῖς δὲ νεωστὶ ἐκλεγείνι μέλεσι προτρέπω τὰ συγχρητῆριά μου ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν ἐκλογέων ἀπονεμηθείσῃ αὐτοῖς ὑψηλῇ τιμῇ. Εἶμαι δὲ βέβαιος, ἐκ τῆς οὐο συνόδου τοῦ τελευταίου συμβουλίου πείρας μου, ὅτι ἡ νέα αὕτη Ὁμήγουρις ἐργασθήσεται μετὰ θερμοῦ ζήλου ὑπὲρ τοῦ κελύ τῆς Κύπρου καὶ ὅτι ἡ νῆσος ὠφελήθησεται ἀπὸ τῶν μόχθων αὐτῆς.

— Ἡ χορηγία τῶν 50,000 λιρῶν.

Χαίρω θυνάμενος, ἐν τῇ πρώτῃ πρὸς τὸ νέον Συμβούλιον προσφωνήσῃ μου, νὰ εἶπω ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θέσις τῆς γῶρας βελτιοῦται καὶ ὅτι, κατ' ἐμὴν γνώμην, εἶναι νῦν, εἴπερ ποτὲ ἐν προσφάτοις χρόνοις, ὑγιειντέρα καὶ μεττοτέρα εὐελπίδων ἐπιγγελίων. Σὺν τῇ προσδοκίᾳ δὲ παγίου πρὸς τοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Θεσχυροφυλακίου ἐπιχορηγήματος 50,000 λιρῶν, φαίνεται πιθανόν ὅτι ἡ μὲν πίστις τῆς νῆσου ἀποκατασταθήσεται, ὁ δὲ λαὸς ἀνακουρισθήσεται τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ καὶ ἡ γενικὴ πρόοδος καὶ ἀν. πτωχὺς διευκολυν-

θήσεται. Ειλικρινώς πιστεύω ότι, τῇ θεῖα
εὐλογίᾳ, ὑπάρχει νῦν λαμπρὸν τῇ Κύπρῳ
μέλλον, ἀλλ' ὀφείλω νὰ ἐντυπώσω ἐν τῇ
διανοίᾳ τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ ἐνθ' ὅδε ἀν-
τιπροσωπευομένου λαοῦ ὅτι πολλὴ ἀπειτη-
θήσεται ὑπομονὴ καὶ πολλὴ μερίμνη καὶ
ἐργασίαις ἔσται γαίλα, πρὶν ἢ ἡ νῆσος θυ-
νηθῆ νὰ ἀναλάβῃ ὅλοσχερῶς ἐκ τῆς πα-
ρούτης αὐτῆς κρίσεως καταστάσεως. Αἱ
ἱκανοποιητέαι ὑποχρεώσεις εἶναι ἐκ-
τάκτως βαρεῖαι, τὸ δ' ἐπιγορήγημα ἀ-
πειτηθήσεται ὀλόκληρον καὶ ὅθεν πρέπει,
ἀπέκλιται τῶν δυσκολιῶν τῆς χώρας, νὰ
δικαιθῆται ἑλαφρῶ τῷ τρόπῳ.

**— Τὸ εἰσαγωγικὸν καὶ ἐξαγωγι-
κὸν ἐμπόριον.**

Ἡ ἐμπόρις τῆς νῆσου διετηρήθη κλιῶς
κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος· ὅτε ἀριθμὸς καὶ ἡ
χωρητικότης τῶν ξένων πλοίων ἔδειξαν ση-
μαντικὴν αὐξήσιν καὶ τὸ ἀκτοπλοικὸν ἐμ-
πόριον ἔδειξεν ἐπίσης ἀντίστοιχον βελτιώ-
σιν. Ἡ δὲ εἰσαγωγὴ καὶ ἡ ἐξαγωγὴ πρου-
τίσταν, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1905, αὐξο-
μένην ἀνάπτυξιν καὶ αἱ τῶν πλοιοποικίων τε-
λιῶν καὶ τῶν ἐμμέσων φόρων καταστάσεις ὑ-
πῆρξεν ἱκανοποιητικαί. Αἱ εἰς κεράτια, ὀ-
πώρας, βάμβικα, βομβύκια, προβάταια δέρ-
ματα, ἄχουρα καὶ γούσον, συναλλάχαι ἠρῶ-
θησαν μεγάλως, ἀλλ' ἡ ἐξαγωγὴ ζώων, δη-
μητριακῶν καρπῶν, σταφίδων, σίτου καὶ
σπόγγων δὲν ὑπῆρξεν ὅσον ἐν τοῖς προη-
γουμένοις ἔτεσι μεγάλη. Ἡ συγκομιδὴ τῶν
δημητριακῶν καρπῶν ἐπεδείχθη καὶ π. λ. αὐ-
ξήσιν ἐν τίτῳ, ἐπίσης δὲ καὶ ἐν ὄρθῳ, ἀλλ'
αἱ αὐξήσεις αὗται ὑπερκετασταθμισθησαν
ὑπ' ἰσχυροτέραις συγκομιδαῖς κριθῆς καὶ
βρώμης.

**— Περικομίσαι Ταμειυτικῆς Τρα-
πέζης.**

Σχετικῶς πρὸς τὴν γενικὴν τοῦ λαοῦ
τῆς νῆσου εὐημερίαν δύναται νὰ θεωρηθῆ
ὡς εὐάρεστον τὸ ὅτι αἱ ἐν τῇ Ἀποταμει-
τικῇ Τραπεζῇ καταθέσεις ἀνήλθον ἀπὸ
2,446 λίρων κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1905 εἰς
4,025 λίρας κατὰ τὸ τελευταῖον τρίμηνον
τοῦ 1906.

—Τὰ κέρδη καὶ αἱ δαπάναι τοῦ βίου.

Πληροφοροῦμαι ὁμοίως ὑπὸ τῶν οἰκονομολογικῶν συμβούλων μου ὅτι ἡ ἐν τῇ νήρῳ εἰσροή κεφαλαίων συνεπιφέρει καί τινες οἰκονομικὰς καὶ εὐχέλως ἀποδεκτὰς συνθήκας· οὕτως ἡ ἀντιλογία τοῦ κέρδους ἐλαττοῦται, τὸ ἡμερομίσθιον καὶ αἱ δαπάναι τοῦ βίου αὐξάνονται καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, ἐπέρχεται σταθερὰ τοῦ χρυσοῦ ὑποτίμησις μετὰ τοῦ φυσικοῦ αὐτῆς οἰκονομικοῦ ἐπακολουθήματος, τῆς γενικῆς, δηλονότι, ὑψώσεως τῶν τιμῶν.

—Οἱ μισθοὶ τῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ ὑψώσις αὐτῆ τῶν τιμῶν ἤχθη λίαν προεξεχόντως εἰς γνώσιν μου διὰ τῶν παρακόντων πολλῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ λειτουργῶν περὶ τοῦ ὅτι οἱ μισθοὶ αὐτῶν δὲν τυγχάνουσιν πλέον ἀνάλογου πρὸς τὰς δαπάναις τοῦ βίου. Ἐμελέ-

την τὸ πρᾶγμα τοῦτο μετὰ πλείστης προσοχῆς καὶ, καίτοι δὲν δύναμαι νὰ περὶ-δεχθῶ ὅτι αἱ δαπάναι τοῦ βίου ἐν Κύπρῳ εἶναι, καθόλου εἰπεῖν, ἀνώτεροι ἢ ἐν ἄλλαις χώραις, εἴμην, ἐν τούτοις, ὑπόχρεως νὰ ἀνομολογήσω ὅτι οἱ λειτουργοὶ ἐκεῖνοι, ὧν οἱ μισθοὶ εἶναι ἐλάχιστος κλίμακος τῆς τῶν συνήθως ἐν τῇ ἀποικιακῇ ὑπηρεσίᾳ ἀποτιμωμένων, δὲν ἀνταμεῖβονται ἐπαρκῶς ἐν ταῖς παρούσαις περιστάσειν. Εἶναι δὲ ἀτυχῶς πρόδηλον ὅτι αἱ πρότοδοι τῆς νήσου δὲν ἐπαρκῶσι νῦν οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτρέψωσι γενικῶν τῶν δημοσίων μισθῶν ὑψήσιν, ἀλλ' ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπιθύρου ἐτους θὰ ὑποβάλω τῇ ὑμετέρᾳ σκέψει μικρὰς τινὰς αὐξήσεις μισθῶν καὶ ἀνταμοιβῶν, οἷσι θέλουσιν ἐν τινὶ μέτρῳ, παράσχει ἀνακούφισιν τοῖς νῦν σκληρῶς πιεζομένοις.

—'Η υπερέτιμωσις τοῦ κρέατος.

Ἐν σχέσει πρὸς τὸ πλεονεκτήματι τοῦ ὄβριος κατέστη λίαν διακνηρὸς, δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι ἡ προτογή μου ἐπιστήθη εἰς ταρχήν τινα, ἐξεβλήθη ἕνεκα τῆς εἰς Αἴγυπτον ἐξαγωγῆς προβάτων, εἰς ἣν ἀπεδόθη τὸ ἐκρύθμιος ὑψηλὸν τῆς τιμῆς τοῦ προβατείου κρέατος. Ἐξήταται τὰς τελωνιακὰς κατατάσεις τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1906 ἐξαγωγῆς προβάτων καὶ δὲν ἡδύον τὸν τούτων ἐξαχθέντα ἀριθμὸν ἀνώτερον τοῦ τοῦ προηγουμένου ἔτους.

—'Η δημοσία ὑγεία.

Ὁ ἀρχίατρος μὲ πληροφορεῖ ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ ὑγεία τῆς νήσου ὑπῆρξε καλλίτη καὶ ὅτι, τῆ ἐξαιρέσει προτραχίτων κρουσμάτων εὐλογίως ἐν τῷ διακρισμιτι Λευκωσίας οὐδεμία λοιμώδης ἢ καλλητικὴ νόσος ἐπέσκηψε. Δὲν ὑπῆρξε δυνατόν νὰ δημιουργηθῶσι τὰ τοσοῦτον εὐκτατα τυγχάνοντα φθισικατρεία, ὧν ἡ ἀνάγκη σθεναρῶς ὑπεδείχθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου Συμβουλίου, ἀλλὰ τὸ ἀγροτικὸν ἱατρικὸν προσωπικὸν ἠδξήθη καὶ κατὰ τῆς ἐξπλώσεως τῆς ἐπιβούλου ἐκαίνης νόσου ἐπιθάλλοντι, κατὰ τὸ ἐνὸν, σύντονα προφυλακτικὰ μέτρα.

—'Ο σιδηροδρομὸς.

—'Η γραμμὴ Λάφονακος—Λευκωσίας.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξηκολούθησεν ἡ ἐπὶ τὰ πρόνω σταθμοὶς τοῦ σιδηροδρόμου

καὶ νῦν τὴν μετὰ τὴν Ἀμμοχώστου καὶ Μόρφου χώρην διατρέχουσι ἀμφοτεροχίαι. Ἄσμενος δὲ παρετήρησαι ὀριστικὴν βελτίωσιν ἐν τοῖς ἐσθόδοις τῆς γραμμῆς καὶ ὑπέρχει ὁποχρῶν λόγος νὰ ἐλπίζῃ τις ὅτι μετὰ σμικρῆς τιμῆς αὐξήσεως τοῦ κινητοῦ ὕλικου, τὰ οἰκονομολογικὰ ὅπουτε- λείματα τῆς ἐπιχειρήσεως ἔσονται ταχέως

ικανοποιητικά. Ο σιδηροδρόμος τυγχάνει λίαν αρκούτως καλής υποστήριξης εκ μέρους του λαού και, λαμβανομένου υπ' όψιν του βραχέος χρόνου, καθ' όν διετέλεσε λειτουργιών, έχει ήδη ευδοκιμήσει εν σημαντικώ μέτρω. Η οικονομική της χώρας και σικαίς δέν επιτρέπαι εισέτι νέαν τινά σιδηροδρομικήν επιχείρησιν, εἴη ἡ κούσνομένη ἐπιτυχία τῆς ὑπαρχούσης γραμμῆς ὑποθάλπει τῆ, ἐλπίδα ὅτι ἡ πλείων τούτης επέκτασις δέν εἶναι ἀνάγκη νά ἀναβλήθῃ ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον.

Ὡς πρός τὸ θέμα τοῦτο ἔγω νά πληροφορηθῶ ὑμῖς ὅτι φέρισμά τι τοῦ τελευταίου Συμβουλίου περί τῆς στρώσεως σιδηροδρόμου μεταξύ Λάρνακος καὶ Λευκωσίας ἐπεβλήθη θεόντως ὑπ' ἐμοῦ τῆ σκέψαι τῆς κυβερνήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ ὅτι σῦντι μοι ἀνῆγγεῖλαι ὅτι ἡ ἰδέα τῆς ὑπ' ἐταιρείας κατασκευῆς αἰουδήποτε ἐν Κύπρῳ σιδηροδρόμου δέν δύναται νά γένηται ἀποδεκτή.

— Η ματαίωσις τῶν ἀρτεσιανῶν.

Μετὰ λύπης πληροφορώ ὑμῖς ὅτι τὸ τὰ μὲν λα ποθητὸν ἀρτεσιανὸν ὕδωρ καλῆς ποιότητος δέν εὑρέθη εἰσέτι. Η διάτρησις, ἐνεκεν τῆς φύσεως τῶν στρωμάτων, δι' ὧν ἐνεπήχθη ὁ σωλὴν ἐξηκολούθηθη μετὰ μεγάλων δυσκολιών. Διατρήθησαν διαφόρα ὑδροφόρα στρώματα καὶ ὕδωρ εὑρέθη, ἐν ἀφθονίᾳ, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἀτυχῶς ἀλμυρὸν καὶ ἐπηύξησεν ἀπλῶς, σημαντικῶς, τῆς δυσκολίας τοῦ ἔργου. Τῆς δὲ διατρήσεως ἐξικομένης σχεδὸν εἰς τὰ ὅρια, ὧν μέγιστον δύναται νά ἐμπηχθῶσιν οἱ σωλῆνες, γίνεται νῦν σκέψις ἂν δέν εἶναι συνετὸν νά γένηται δοκιμὴ ἀλλαγῆς, ἐν τόπῳ, δηλονότι, ὅπου ἐλπίζεται νά εὑρεθῇ βράχος ἐν εὐλόγῳ βάθει.

— Τὸ λιμὴν Ἀμμοχώστου.

Τὰ λιμηνικά ἐν Ἀμμοχώστῳ ἔργα ἀπερατώθησαν καὶ παρεδόθησαν τῇ κυβέρνησει ὑπὸ τῶν συμβούλιον μηχανικῶν. Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἐμπορία τοῦ λιμένους ἐκείνου βρέθη ζυζουμένη.

— Τὰ ἀρδευτικά.

— Τὰ δημόσια ἔργα.

Τὰ ἀρδευτικά ἔργα ὑπῆρξαν κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐπιτυχέστερα ἠρθεύθησαν 1673 πλέθρα (acres) καὶ τὸ ἀποταμιευθὲν ὕδωρ δὲν ἐχρησιμοποιήθη ὅλον. Οἱ δὲ πρόσφατοι πολλοὶ ὄμβροι κατεβίβασαν καὶ ἄλλα ὕδατα, ἄπλασι αἱ ὑδραποθήκη, τῇ ἐξαιρέσει μιᾶς, ἐπληρώθησαν καὶ ἡ νῦν ἀποταμιευμένη ποσότης ὕδατος ἐπικρατεῖ εἰς πᾶσαν ἐν τῷ ἔτει καὶ ἴσως καὶ ἐν τῷ φθινοπώρῳ ἀπικτηθησομένην ἀρδευαίν.

Ἡ μακρὰ τοῦ λήξιντος ἔτους ἀνομβρία, κατ' ἣν ἡ ὁδοποιία ἀπέβλεπεν ὀδύνητος, καὶ ἡ ἀνευχεθεῖσα αὐτὴν κίβητις καὶ ἐξαιρετικῶς πολλὰ ὄμβρητις προϋξένησαν μεγάλην βλάβην εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς γεφυράς ἐν ἀπικτηπᾶσθ τῇ νήσῳ. Τὸ τμήμα τῶν Δημοσίων ἔργων ἐπεχείρησε τὰς ἐπιτελεῖν μετ' ἐξαιρετικῆς δραστηριότητος, οὐδενὸς δὲ διακινῆς ἐγένετο φειδῶ καὶ αἱ συγκαταστάσεις ἀποκαθίστανται ταχέως εἰς πρέπουσαν κατάστασιν. Ἀσμενος δὲ προστεπιλέγω ὅτι κατὰ τὸ ἔτος, πλὴν τῶν ἀναγκαιῶν διατηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν, ἐκτίθη ἐπὶ τῶν χωρτικῶν ὁδῶν μέγας ἀριθμὸς γεφυρῶν καὶ κηκρωτῶν υπογειῶν ὁχετῶν (γεφυροσυστῶν).

— Ἡ ἐλάττωσις τῶν ἐγκλημάτων.

Ἡ ἐκθεσις, ἣν ἔλαβον πρὸς τοῦ ἀρχιἀστυνόμου περὶ τῆς μέχρι τῆς 31 λήξιντος Δεκεμβρίου γενικῆς τοῦ ἐγκλήματος καταστάσεως, εἶναι ἐκτιμητικῆ, τὰ δὲ κατὰ τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς περιουσίας σάβηρα ἐγκλήματα δεκνύσιν ἐν ἀπικτηπᾶσθ τῇ νήσῳ ἐλάττωσιν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον ἔτος.

—Βελτιώσις τοῦ λιμένος Λάρνακος.

—Κοινόβλιον 21,500 λιρών.

Ἡ καταπίουσα ἀνάγκη τῆς βελτιώσεως τῶν ἐν Λάρνακι ἀποβιβατικῶν εὐκολιών ἐξηκολούθησε νὰ ἐπισηολῇ τὴν ἐμὴν προτοχὴν, ἐπίσκεψις δὲ τις εἰς τὴν νῆσον ὑπὸ μέλους τοῦ ἐμπορικοῦ οἴκου τῶν κυρίων Κούδ, Υἱοῦ καὶ Μάθιους ἔσγεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπινοήσιν νέου σχεδίου καὶ δὴ τοιαύτου, ὅσον ἔστυχε τῆς ἐγκρίσεως τῶν ἐν Λάρνακι Δημοτικῶν Ἀρχῶν καὶ ἐμπορικοῦ σώματος. Τοῦ σχεδίου τούτου ἡ δαπάνη ὑπολογίζεται εἰς 21,500 λίρας, χάρω δὲ δυνάμενος νὰ πληρωσῆται τὸ Συμβούλιον ὅτι ἐλάβον τὴν ἐγκρίσιν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἐν τῇ ὑμετέρᾳ συγκαταθίσαι, προῶ εἰς τὴν ἐπιτέλειαν τοῦ ἔργου δαπάνη τῶν γενικῶν προσόδων.

—Ἡ ἐξωτερικὴ συγκοινωνία.

Ἡ ἐπαινίδουσις τακτικῆς μεταξὺ Κύπρου καὶ Αἰγύπτου ἐβδομαδιαίας συγκοινωνίας ἐπιτελέσθη, πιστεύω δ' ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἐπιχειρήσεως Λιμενοῦ παρεχομένη ὑπηρεσίαν δοῦναι γενικὴν ἰκανοποίησιν.

—Ὁ λιμὴν Πάφου.

Ἐνεκα τῆς μεγάλης πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος Πάφου ὑφιστάμενης ἀνάγκης, ἐπεχειρήθησαν προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ πρὸς ἄσπιν τῶν ὑπερχόντων ἐμποδίων καὶ ἐξιτράλλισιν ἀφελούς τῶν μικρῶν πλοίων προόδου ἀναγκαῖος καθαρισμὸς δύναται ὁμοῦ μετὰ τῆς μηχανώσεως τῆς ἀπεθ. θραξ, νὰ ἐκτελεσθῇ ἀντὶ δαπάνης, ὑπολογιζομένης εἰς 12,500 λίρας. Τὸ ἐν Λάρνακι ἐπιτελεστέον ἔργον ἔχει δικαίωμα προτεραιότητος ἐπὶ τῶν προσόδων τῆς νήσου, ἀλλ' ἐλπίζω μετὰ πολὺ νὰ δυνθῶ νὰ ἐπιχρησθῶ τῆν ὑμετέρην ἀποχὴν πρὸς βελτίωσιν τοῦ μικροτέρου λιμένος.

— Τὸ Μουσεῖον.

Ἡ ἀνάγκη καταλλήλου Μουσείου, περιποιούσης τμήν τῆς Κύπρου καὶ ὄν-
τας τριεῖς προτάσεις καὶ ἐπιζήτου τῶν ἐν
τῇ νήσῳ πλουτιῶν καὶ μοναδικῶν ἀρχαι-
ολογικῶν θησαυρῶν, ἐπεσφάλητε τὴν σύν-
τασιν προσοχῆς τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Μου-
σείου. Ὑποβλήθησαν καὶ ἐξήρθησαν διά-
φορα σχέδια καὶ ἐλπίζω νὰ δοῦνθῃ κατὰ
τὴν ἐπίθεσιν τούτου, νὰ συμβουλευόμεθα
ὑμῖν ὑπὸ τὴν οἰκονομολογικὴν τοῦ πράγ-
ματος ἐποψίν.

— Ὁ προϋπολογισμὸς καὶ αἱ ἀ-
νάγκαι τῆς γῶρας.

— Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν ἀστυνομικῶν.

Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ προερχοῦς οἰ-
κονομολογικοῦ ἔτους θὰ ἀπειτήσῃ ἰδιά-
ζουται περ' ὑμῖν προσοχῆν. Συνετάχθη
οὕτως, ὥστε νὰ δεῖκνῃ, σαφέστερον, νομί-
ζω, ἢ πρότερον, τὰ ἔσοδα καὶ ἔξοδα τῆς
νήσου, νὰ συμπεριλαμβάνῃ δὲ πᾶν κονδυλί-
ου προσόδου καὶ δαπάνης, ὅπερ ἔδει νὰ δι-
έρχηται ὑπὸ τὸν ἐλεγχὸν ὑμῶν. Προτεπά-
θηται, ἐφ' ὅσον εἶναι δυνατόν, νὰ ἱκανοποι-
ῆσθαι τῆς δημοτικῆς ἀνάγκης, ὡς αὕτη
μοὶ ἐξετέθησαν ὑπὸ τῶν ὑμετέρων ἐν
τῇ ἐντίμῳ τούτῳ Συμβουλίῳ προκτι-
τόμεν καὶ, ἂν δὲν ἴδουρήθῃ νὰ ἐκπληρώ-
σθαι τῆς εὐχῆς αὐτῶν ὑφ' ὅλας τῆς ἐπόψεως,
ἔπραξε ὁμοίως πᾶν ὅ,τι κ' ἄλλοιον ἴδουμένην
διὰ τῶν ἐν τῇ ἐμῇ διαθέσει μέσων. Ὡς ἴ-
δη ἐπληροφόρηται ὑμᾶς, τὸ ζήτημα τοῦ
αὐξήσθαι μισθοῦς τινος τῶν κυβερνητικῶν
λειτουργῶν ἔτυχε πλήρους ὑπ' ἐμοῦ με-
λέτης, ἀποστομῶ δὲ νὰ συστήσω τῇ ὑ-
μετέρῃ ἐγκρίσει μικρὰς τινος αὐξήσεις
πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἠυξημένων τοῦ βί-
ου δαπανῶν. Ἐν δὲ τῇ περιπτώσει τῆς δι-
ένος καθ' ἡμέραν σεληνίου μισθοδοτουμένης
ἀστυνομίας δὲν μοὶ ὑπῆρξε δυνατόν νὰ προ-
τείνω γενικὴν τιμὴν αὐξήσθαι, ἀλλ' ἐποίησα-
μεν πρόνοιαν, δι' ἧς πᾶς ὁ σῆμα καλῆς δι-
αγωγῆς κατέχων θὰ δύνηται νὰ λαμβάνῃ
καὶ τὸ τούτου συνδεσμένον πρόσθετον χρη-
ματικὸν ποσόν. Μέχρι τούτου ἡ περὶ τῆς ἐ-
πί καλῇ διαγωγῇ ὁστέας ἀμοιβῆς γενουμένη
πρόνοια ἦτο ὀνόν μερικὴ καὶ πολλοὶ τῶν
τῆς ἀστυνομίας, κερδαίνοντες διὰ πικραδαιγ-

ματρική διαγωγή το τμήμα δικαστικών σημείων δεν ευρίσκον και χρηματική άμοιβήν διαθέσιμον. Εάν ή νυν εν τῷ προϋπολογισμῷ προτεινομένη πρόνοια τύχη τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως, πᾶς τις τῶν ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ ἀνδεικνύμενος ἄξιός τοῦ τῆς καλῆς διαγωγῆς δικαστικοῦ σημείου, θὰ λαμβάνη καί τὴν εἰς τὴν οὐδὲν θὰ δικαιοῦται πρόσθετον πληρωμὴν. Τοῦτο θέλει, προσθέσει περὶ τὰς 600 λίρας εἰς τὴν τῆς ἀστυνομίας μισθοφορῆν, θέλει δέ, ἐλπίζω, χρησιμεύει ὡς παρόμοιαις τοῖς ἐν τῇ ἀστυνομίᾳ πρὸς κερδογὰν ἐκπονήσεω, ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν κτηνόκτων κούτων.

— Αὐξήσις τοῦ κονδουλίου τῆς Παιδείας.

Διακρῶς ἐπόθησι νὰ ἐκπληρώσω τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ, ὡς εὔχεται μοι παρεστάθησαν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ, καί νὰ αὐξήσω οὐσιαστικῶς τὴν τῇ παιδείᾳ δοτέαν βοήθειαν, ἀλλὰ τότε νῦν ἔχον 500 μόνον λίρας ἠδυνήθη νὰ εὐρω πρὸς τοῦτο.

— Γεωργικὸν καὶ Λαθρονομικὸν Τμήμα.

Θὰ εὐρητε ὅτι προτείνεται πρόνοια σημαντικοῦ ποσοῦ πρὸς βοήθειαν τοῦ Γεωργικοῦ Τμήματος καὶ δὴ τοιοῦτου ποσοῦ, οἷον θέλει, ἐλπίζω, διευκολύνει τὸν διευθυντὴν ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν σπουδαίων κτηνόκτων, εἰς ἃ δραστηρίως καταγίνεται.

Ὁλόκληρος ἡ δαπάνη τοῦ Λαθρονομικοῦ Τμήματος, ἥς μέγα μέρος ἐλαμβάνετο μέχρι τοῦδε ἐκ χωριστοῦ τμήτου, ὑποβλήθησεται νῦν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέγχῳ.

—Τὰ Δημόσια Ἔργα.

Ἡ εἰς δημόσια ἔργα προτεινομένη δαπάνη, δὲν θὰ ᾖ, κατὰ τὸ ἐπὶ θύρας ἔτος, ἐπιδεκτικὴ μεγ. λης τινὸς εὐρύσεως ἐνεκα τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀποδάθρας Ἀ. ρυακος διατιθεμένου μεγ. λου ποσοῦ, θὰ συνομολογήσητε δ' ἐμοί, ἐλπίζω, ὅτι ἡ τοῦ τελευταίου ἔργου ἐπείγουσα ἀνάγκη, εἶναι ἐπικρῆς λόγος ὅπως ἄλλα ἐπείγοντα ἔργα ἀνδληθῶσι πρὸς τὸ πικρὸν χάριν αὐτοῦ. Ἐάν δ' ἡ νῆσοις εὐνοηθῇ διὰ κλητῆς συγκομιδῆς καὶ ἐάν τὰ προὔπολογιζόμενα ἔσοδα καὶ ἔξοδα ἐπαληθευθῶσι, θὰ ἀπομείνη κατὰ τὸ τέλος τοῦ προσεχοῦς οἰκονομολογικοῦ ἔτους σμικρὸν τι περίσσευμα, ὅπερ θὰ ἀποτελέσῃ, ἐλπίζω, τὸν πυρῆνα προσόδου, ἐφ' ἧς νὰ δύνηται νὰ στηριχθῇ ἡ πίστις τῆς χώρας καὶ ἥπερ θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ ἐν κριστῷ λιμοῦ ἢ δυστυχίας κατὰ τι μετὰ ταῦτα ἔτος.

—Ὁ φόρος τῆς δεκάτης.

Τὸ σπουδαῖον ζήτημα τῆς καταργήσεως ἢ μετατροπῆς τῆς δεκάτης ἐπησχόλησε, συνωδὰ τῇ ὑπ' ἐμοῦ τοῖς προκτῶσις ὑμῶν δοθείσῃ ὑποσχέσει σοβαρῶς τὴν προσοχὴν τῆς κυβερνήσεως καὶ ἐγένετο πρόοδος τις ἐν τῷ σχηματισμῷ σχεδίου, δι' οὗ ἡ νῦν ἀπὸ τῆς δεκάτης λαμβανομένη φορολογία νὰ δύνηται νὰ μετατεθῇ εἰς ἄλ-

σκολίων καὶ, εἰ καὶ ἡ κυβερνήσις συμμερίζεται τὴν ὑπὸ πολλῶν ἐντίμων μελῶν ἐν τῷ τελευταίῳ Συμβουλίῳ ἐκφρασθεῖσιν ἐπιθυμίαν ἵνα ἡ γεωργικὴ τάξις ἀπικληχθῇ, ὡς οἷόν τε, τῶν ἀχωρίστων ἀπὸ τῆς συλλογῆς τῆς δεκάτης ἐνοχλήσεων, ἀφ' ἐτέρου ὅμως δὲν δύναται νὰ συμφωνήσῃ ἵνα τὰ βάρη τοῦ ἀστικοῦ πληθυσμοῦ τῆς νήσου ἀυξηθῶσιν οὐσιωδῶς, ὅπως οἱ χωρικοί, εἰς οὓς πολλὴ ἤδη παρεσχέθη ἀνακούφισις, ἀπικληγῶσιν ἐτι μᾶλλον τῆς γενικῆς φορολογίας τῆς νήσου, ἧς δέον νὰ φέρωσι τὸ ἀνήκον αὐτοῖς μερίδιον. Προσέτι δὲ δὲν φαίνεται ὅτι εἶναι εὐκταῖον, ἐν τῷ συμφέροντι αὐτῷ τοῦ λαοῦ, νὰ ὑποκατασταθῇ τῇ ἐν μεγάλῳ βαθμῷ κατ' ἀνιλογίαν τῶν μέσων τοῦ λαοῦ, κυμαινομένη δεκάτη φόρος τῆς πάγιος, τοιοῦτος, δηλονότι, οἷος θὰ ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ λαοῦ.

ἴσται γραφίμ.

Λόγω τῶν σκέψεων τούτων καὶ λαμβανομένου ἐπίσης ὑπ' ὄψιν τοῦ ὅτι σπουδαῖαι μεταβολαὶ ἐγένοντο προσφάτως ἐν τῇ γενικῇ φορολογίᾳ, ἐφάνη τῇ κυβερνήσει ὅτι εἶναι πρέπον νὰ ἀναμείνωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεταβολῶν τούτων, νὰ ἀναβάλωμεν δὲ πρὸς τὸ παρὸν πᾶν περὶ καταργήσεως τῆς δεκάτης σχέδιον.

— **Ἐγγραφή καὶ ἐκτιμήσεις ἀκινήτων.**

Δὲν ἔχω εὐρὴ νομοθεσίας πρόγραμμα νὰ θέσω ἐνώπιον ὑμῶν. Τὸ σπουδαιότατον μέτρον εἶναι νομοσχέδιον περὶ ἐγγραφῆς καὶ ἐκτιμήσεως τῶν κτημάτων, πραγματευόμενον ζήτημα μεγίστης πᾶσι τῆς γαιοκλήμοσι τῆς γῆσου σπουδαιότητος.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἡ ἀπόρροια μέτρου, ὅπερ διετέλεσεν ἐνώπιον τοῦ τελευταίου Συμβουλίου καὶ ἐν ᾧ εἰδικῇ τῆς ἐπιτροπείᾳ οὔτε χρόνου οὔτε κόπου ἐφείσατο. Οἱ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ προκάτοχοι ὑμῶν ἐθεώρησαν ὅτι ἡ μεγάλη τοῦ ζητήματος σπουδαιότης ἐπέβαλλε τὴν ὑπὸ νέου Συμβουλίου μελέτην αὐτοῦ, καὶ τούτου ἕνεκα, τὸ νομοσχέδιον ἀνεβλήθη μέχρι τῆς παρουσίας Συνόδου. Τὸ νομοσχέδιον μετεσχηματίσθη ὑπὸ τινὰς ἐπόψεις, λίαν δ' εἰλικρινῶς ἐλπίζω ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὐτοῦ θέλουσι τύχει τῆς ὑμετέρας ἐγκρίσεως καὶ ὅτι, ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας αὐτοῦ, θὰ κατορθώσητε νὰ παραγάγητε νόμον, ὅστις νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν μεγάλην τοῦ λαοῦ ἀνάγκην καὶ νὰ ἐνέγκῃ τὸ ἀπὸ χρόνου μακροῦ ἀνιαρὸν τοῦτο ζήτημα τῆς τῶν γαιῶν ἐγγραφῆς εἰς εὐάρεστον πέρασ.

— **Νομοσχέδιον περὶ Δημαρχείων.**

Ἐνώπιον ὑμῶν τεθήσεται ἐπίσης σπουδαῖον νομοσχέδιον πρὸς τροποποίησιν τοῦ ὡς πρὸς τὰ Δημαρχεῖα ὑπάρχοντος νόμου. Ἀποβλέπει εἰς τὴν

διόρθωσιν ἀνωμαλιῶν τινῶν ἐν τῷ παρόντι δημοτικῷ συστήματι καὶ εἶναι ἢ ἀπόρροια παραστάσεων γενομένων ἐν τῷ Συμβουλίῳ τούτῳ ὑπὸ τῶν ὑμετέρων προκατόχων.

Καὶ ἄλλα μέτρα ἡσσηνος πιθανὸν σπουδαιότητος προητοιμάσθησαν ὅπως τεθῶσιν ὑπὸ τὴν ὑμετέραν σκέψιν, ἄλλα δὲ πάλιν ἐνδεχόμενον, ἴσως, νὰ εἰσαχθῶσι προοίους τῆς συνόδου.

— Ὁ νόμος περὶ κολλητικῶν νοσημάτων.

Ἀναφορικῶς δὲ πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς τελευταίας συνόδου εἶναι καθήκον μου νὰ πληροφορήσω τὸ ὑμέτερον ἐντιμον Συμβούλιον ὅτι ἡ κυβερνήσις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος δὲν ἐνέκρινε τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἐπικύρωσιν τοῦ «περὶ προλήψεως κολλητικῶν νοσημάτων» νόμου. Τὸ περὶ τούτου ἐπίσημον γράμμα τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἀποικιῶν τεθήσεται ἐν καιρῷ τῷ δέοντι ἐνώπιον ὑμῶν.

Ἐν τῇ μελέτῃ τῶν ζητημάτων τούτων, ἃ ἐμνημόνευσα ὑμῖν, Κύριοι, καὶ παντὸς ἄλλου, ὅπερ θὰ εἰσηγήτο ἐν τῷ Συμβουλίῳ κατὰ τὴν ἐπί θύραις Σύνοδον, πέποιθα ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἀρωγὴν καὶ σύμπραξιν.

— Ὁ ἔλεγχος τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ.

Εἶναι ὁ μέγας πόθος τῆς κυβερνήσεως νὰ ἐργάζεται ἐν ὑπερτάτῃ ἀρμονίᾳ μετὰ τῶν αἰρετῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ καὶ εὐελπιστῶ ὅτι ἡ κατὰ τὰς προηγηθείσας τελευταίας δύο συνόδους τοσοῦτον εὐτυχῶς ἐπικρατήσασα σύμπνοια θὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς χώρας καὶ ἐπ' εὐτυχίᾳ τοῦ λαοῦ. Ἡ ὑπαρξίς διχογνωμιῶν εἶναι ἀναπόφευκτος, ἀλλὰ τῇ κυβερνήσει ἔσται πάντοτε εὐπρόσδεκτος ἡ ὑγιής ἐπίκρισις, ἣν ἡ πείρα τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ ποιεῖ αὐτοὺς ἰκανοὺς νὰ ἐκφέρωσιν ἐπὶ τῆς τῶν δημοσίων πραγμάτων διευσθύνσεως.

Εὐχόμενος ἵνα ἡ Θεία Πρόνοια καθοδηγῇ καὶ διευσθύνῃ, κατὰ τὴν ἐπί θύραις Σύνοδον, τὰ ὑμέτερά τε καὶ τὰ ἐμὰ διαβούλια, κηρύσσω νῦν, ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως Ἐδουάρδου τοῦ Σ', τὴν ὀριστικὴν ἐναρξιν τῆς Συνόδου ταύτης.